

Han og Hun.

En Sammenligning mellem Mandens og Kvindens Sjæleliv.)*

En Sammenligning mellem Manden og Kvinden, hvilket farligt Æmne! Man ved ikke, hvad man mest skal frygte, at sige gamle, forslidte Trivialiteter eller at sige noget, som kan støde en af de to mægtige Parter. Det er ikke behageligt at falde i Unaade hos nogen af dem. Men jeg gaar til Sagen med den enfoldige, oprigtige Hensigt fuldkommen upartisk at dele Ubehagelighederne mellem begge.

Naar Mænd skriver eller taler om Kvindens Natur, plejer de at ytre sig, som var den kun en Række Variationer af den mandlige, og denne den egentlige, urmenneskelige Natur, den rette Normallinje, som behøvede man, for at karakterisere den kvindelige, kun at paavise de Punkter, hvor den afviger fra den rette Linje og taber sig i uregelbundne, løjerlige Spiral-linjer. Men disse er rigtignok ogsaa saa regelløse og indfiltrede, at de fleste mandlige Intelligenser har opgivet Haabet om, at kunne bestemme dem videnskabeligt.

Men man hører ogsaa Kvinder bedømme Mandens Natur, som om den ikke var andet end en Række af umotiverede, i al Evighed ubegribelige Afvigelser fra den urmenneskelige — det vil sige kvindelig rette — Normallinje. Og atter andre tænker sig begge de to Naturer som aldeles ens, samme Kræfter, samme Maal, samme Begavelse med et Ord som to paralelle rette Linjer, om hvilke Geometrien saa skønt lærer os, at de aldrig naar hinanden og aldrig behøver hinanden, og som giver et saa smukt Billede af den sande Selvstændighed og Lighed.

Men rette Linjer er alligevel dygtig kedelige. Lad os saa hellere betegne den mandlige og den kvindelige Sjæl som to halve — ikke Cirkler, de er for regelbundne — men lad os sige Kometbaner. Hver har sin egen Vej, sin egen Bane de er lige berettigede, lige nødvendige og — lige halve.

Umuligheden af at forstaa en Ting er ingen Hindring for at definere den, og til bedste for Almenheden har Mændene til alle Tider sat visse letfattelige Definitioner af Kvindens Væsen i Omløb, f. Ex. denne: Kvinden har ingen Logik, hun er lutter Følelse. Denne Dom er i sin halve Sandhed og sin selvtil-

*) Oversat efter D a g n y.